

آخرین خواسته وزیر ضد دربار و استعمار

۱۹ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۲۲

خسرو بهمنی قاجار گفت: دکتر سیدحسین فاطمی وزیر امور خارجه نهضت ملی شدن صنعت نفت در آخرین لحظه فکر زن و فرزندش بود و بسیار دوست داشت با همسرش دیدار کند اما متاسفانه این دیدار میسر نشد مشخص نشد به چه دلیل این دیدار میسر نشد.

خسرو بهمنی قاجار تاریخ پژوه و محقق اظهار داشت: دکتر فاطمی شخصیتی بود که روح زمانه خود را تا حدودی درک کرده بود. فاطمی به این درک رسیده بود در منازعه‌ای که بین مصدق و دربار وجود دارد به یک پیروز نیاز دارد که یک نفر باید نفر دیگری را حذف کند.

وی افزود: مصالحه بین شاه و مصدق تقریباً محال شده بود. این در حالی است که دکتر مصدق، هم دوست داشت نخست وزیر مشروطه باشد و اختیارات محمدرضاشاه را خیلی محدود کند و مانع از بازگشت دیکتاتور پهلوی شود و هم به سلطنت وفادار باشد. دکتر مصدق سوگند خورده بود هرگز در پی فکر تغییر رژیم نباشد و اگر رژیم به هر طرق تغییر کرد ریاست جمهوری رژیم جدید را نپذیرد.

بهمنی قاجار ادامه داد: مصدق در پی حفظ وضع موجود بود فاطمی دریافته بود این وضعیت ناپایدار است و کار باید به نفع یکی از دو طرف درگیر نهضت تمام شود. فاطمی معتقد بود مصدق باید در یک حرکت انقلابی شاه را برکنار کند و حکومت جمهوری برپا کند.

این تاریخ‌پژوه ادامه داد: از خاطرات فاطمی که در زندان نوشته شده است می‌توان درک کرد فاطمی به مصدق نقد دارد که مصدق وضعیت خود را مشخص نکرد.

وی افزود: اگر نخست‌وزیر محافظه‌کار است باید تابع محمدرضا شاه باشد اگر شاه مصدق را برکنار کرد اعتراض نکند و بپذیرد. مصدق نمی‌تواند در چارچوب یک سیاستمدار محافظه‌کار هم مجلس را منحل کنی، هم در برابر محمدرضاشاه مقاومت کند، در ضمن سلطنت را حفظ کند به اصول محافظه‌کاری خود پایبند باشد.

بهمنی قاجار ادامه داد: فاطمی معتقد بود اگر مصدق انقلابی عمل کند لازم نیست به هیچ کدام از موارد فوق پایبند باشد می تواند انقلابی عمل کند و رژیم را تغییر بدهد.

وی افزود: فاطمی مانند مصدق خود را پایبند به قوانین حاکم نمی دانست و معتقد بود در راستای منافع نهضت ملی شدن نفت عمل کند که آن خلع استعمار است در راستای این اهداف اگر از چارچوب قانون عبور کرد مشکلی وجود ندارد.

بهمنی قاجار ادامه داد: فاطمی معتقد بود قانون برای مملکت است نه مملکت برای قانون درست برعکس مصدق که به قانون و ظواهر قانون پایبند بود. اما دکتر فاطمی و طرفداران سلطنت این انتقاد را به مصدق دارند که در حالی که مصدق سعی داشت قانون را اجرا کند در نهایت نتوانست قانون را رعایت کند. مصدق دچار تناقضاتی بود که هم می خواست نهضت ملی شدن صنعت نفت را اجرا کند هم سلطنت را حفظ کند که در برخی مواضع غیر عملی بود.

وی در مورد شخصیت فاطمی گفت: از ابتدا فاطمی با شاه مشکلی نداشت و حتی مناسبات دوستانه با شاه داشت منتها به خاطر منافع عالی نهضت ملی و به خاطر این که دربار و سلطنت را نمادی از وابستگی ایران به اجنبی می دانست و طرفدار برچیده شدن حکومت پهلوی بود جمله مشهوری از فاطمی نقل شده است که من فکر می کردم با بستن سفارت انگلیس از استعمار قطع ید می کنم تا دربار هست انگلیس ها نیاز به سفارت خانه ندارند.

بهمنی قاجار ادامه داد: فاطمی در وزارت خارجه نیز انقلابی کرد اما به منافع ملی پایبند بود. در جلسه گرفتن رای اعتماد در مجلس گفت: ما در داخل هزار گونه با هم اختلاف سلیقه داریم اما اختلاف عقیده نداریم ایده مان باید حفظ منافع ملی ایران باشد.

وی ادامه داد: فاطمی تاکید می کند قطعه قطعه کردن فاطمی مشکلی را ایجاد نمی کند اصل باید مملکت حفظ شود مملکت قطعه قطعه نشود و گرنه هزار امثال فاطمی فدای حفظ ایران. فاطمی یک ایران گرای معتقد به جمهوری بود.

وی در مورد لحظات آخر عمر دکتر فاطمی گفت: دکتر فاطمی شخصیت بسیار عاطفی داشت مناسبات گوناگون با زندانیان داشت در روزهای آخر عمر اموال خود را به پرستاران می بخشید.

وی در پایان خاطر نشان کرد: در آخرین لحظه فکر زن و فرزندش بود و بسیار دوست داشت با همسرش دیدار کند اما متأسفانه این دیدار میسر نشد. مشخص نشد به چه دلیل این دیدار میسر نشد آیا همسر ایشان علاقه ای به دیدار نداشت؟ یا اینکه کسانی مانع این دیدار شدند. به فکر فرزندش بود و وصیت کرد مصدق قیم فرزندش باشد پولی که در جیبش بود و ساعت خود را به زندانبان ها بخشید.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۸۶۴/آخرین-خواستہ-وزیر-دربار-ضد-وزیر-خواستہ-آخرین>